

Das Lied von der Erde is geïnspireerd op Chinese poëzie van rond 700 en 800, door Mahler samengesteld uit diverse (zeer) vrije vertalingen van o.a. Hans Bethge en Marquis d'Hervey Saint-Denys

Het werk dicteert de vertaling. In dit geval was er weinig tot geen ruimte voor een ander woord op dezelfde plaats, en is alles zo gelijkkluidend mogelijk naar het Nederlands vertaald, soms kiezend tussen klank en betekenis. Als vertaalslag leuk om de Duitse tekst er naast te leggen, maar nog leuker is om de oorspronkelijke Chinese poëzie er bij te halen. De gebruikte karakters vragen van de lezer zelf de grammaticale invulling. In het Chinees rijmen de klanken wel degelijk, maar uiteraard is uitgegaan van Mahlers tekst, en vooral alles wat hij zelf veranderde - zoals bijvoorbeeld aan het einde geen ik en hij, maar derde persoon verleden tijd.

“De zin van vertalingen ligt voor mij niet in de bevestiging van de eigen culturele traditie, maar in het doorbreken daarvan.” W.L. Iedema, sinoloog.

1. *Drinklied*

door Li Bai

Kommer komt, kommer komt
Gastheer heeft wijn, schenk nog niet
Luister hoe ik een kommervol lied zing
Kommer nadert, huil noch lach
Deze wereld - niemand kent mijn hart
Je hebt verschillende maten aan wijn
Ik heb een driervoetige luit
Luitspelen vervolmaakt lekker drinken
Een drank is gelijk aan duizend taëls in goud

Kommer komt, kommer komt
Eeuwigdurend als de hemel en de aarde
Zelfs een kamer vol goud en jade zal niet duren
Honderd jaar van weelde ten bedrage van wat?
Iedereen leeft en sterft maar een keer
Eenzaam zit de aap, huilt naar de maan boven het graf
Je moet de beker in een teug leegdrinken.

*2. Imitatie van een oud gedicht: lange herfstnacht
door Qui Qi*

Herfsthemel, jadeachtig rijp drijft
Noorderwind draagt geur van lotus
Met liefde, wuivend tot de eenzame lamp dooft
Veeg tranen weg, heerlijke herinnering, lange koude nacht

*3. Banket in Tao's Familiepaviljoen
door Li Bai*

Kronkelpad, herenhuis in rust
Hoge poort: grote school plek
Open vijver, weerspiegeling
Oprijzende bosbomen afgewisseld met kleurrijke bloemen
Groen water verbergt de lentezon
Groene kamer camoufleert avond amber
Als strijkers en blazers heerlijk om te horen
Onovertroffen door de gouden vallei * [naam van de tuin]

4. Lotuspluklied door Li Bai

Bij de beek van Ruo-Ye, lotusplukkende meisjes
Gelach en gebabbel tussen lotusbloemen
Zon schijnt op geschilderde schoonheid - helder in het water
Bries tilt geparfumeerde mouwen in de lucht
Aan de oever, wie zijn die zwervende jonge mannen
Verzameland in groepjes van drie en vijf bij de wilgen
Paarse paarden gaan hinnikend voorbij, bloemen vallen
Dit ziend, gekweld weeklagend, vergeefs

5. Gevoelens bij ontwaken uit dronkenschap op lentedag - li bai

Aards leven lijkt grote droom
Zinloos zichzelf uit te sloven
Vandaar dronken elke dag
Hurkend, ontmoedigd bij de voorste pilaar
Starend naar de tuin bij ontwaken
Een vogel zingt tussen de bloemen
Vraag: welk seizoen is het
De nachtegaal spreekt van lentebries
Ontroerd, men verlangt te zuchten

De wijn ziend, zichzelf inschenkend
Luid zingend, wachten op de maan
Lied eindigt, gevoelens vergeten

6.

In leraars bergverblijf, vergeefs wachtend op een vriend - Meng Haoran

Schemer zon voorbij de westelijke berg
Valleien zijn plotseling donker
Maan boven sparrenbomen verkilt de nacht
Wind, beek, gevuld met helder geluid
Houthakkers zijn bijna thuis
Vogels, in de mist, op stok
De man die thuis verwacht wordt is nog niet gekomen
Eenzame luit wacht op het pad tussen de rotans

Afscheid Wang Wei

Afstijgend van paard, drink jouw wijn
Vraag jou: "Waarheen?"
Zeg jij: "Klaar met de wereld.
Terugkeer voor rust bij de zuidheuvel."
Alsjeblieft ga. Vraag niet meer
Eindeloos, de witte wolken

Afscheid in de bergen door Wang Wei

Wens elkaar vaarwel in de berg
Sluiten van houten poort in schemer
Lente gras groen weer volgend jaar
Zal de vereerde vriend terugkeren?